

Od (zaznane) ogroženosti do uživanja v varnem vsakdanjiku: uvod v razpravo o kompleksnosti sodobne družbe

Branko Lobnikar

Dnevi varstvoslovja, srečanje proučevalcev varstvoslovnih tem in tistih, ki se z varnostjo na takšen ali drugačen način srečujejo pri svojem vsakdanjem delu, v svoji osmi zaporedni izdaji proučuje vprašanja varnosti in njihovega ogrožanja. Gre za, v času, ki ga živimo, zelo netipično srečanje, kjer se na istem mestu srečujejo zelo raznoliki profili strokovnjakov. Letos gostimo strokovnjake za varstvo kulturne dediščine, strokovnjake, ki se ukvarjajo s proučevanjem ogroženosti zaradi kriminala, z mnogo kakovostnih prispevkov so prisotni proučevalci terorizma in ne nazadnje tudi razpravljalci, ki v povečani želji po upravljanju z varnostnimi vprašanji vidijo predvsem željo po etatizaciji in naraščajočih nadzorovalskih apetitih države. Dnevi varstvoslovja vedno bolj, čeprav vsako leto vedno težje, postajajo prostor odprte razprave, ki (naj) temelji na spoštljivosti, dostojanstvu in čim višjih strokovnih kriterijih. Varnost v sodobni družbi grožen in tvegan je bil sprva le delovni naslov konference, ki je ostal aktualen do konca; vsebinsko v sebi skriva tako prizadevanja večine državnih, zasebno-varnostnih, pa tudi lokalnih policijskih organizacij po zagotavljanju varnostnih uslug kot tudi skepsa tistega dela javnosti, ki v skladu z radikalno sociologijo v teh podjemih vidijo poseganje države v posameznikovo zasebnost in s tem tudi v njegovo svobodo.

Pred dvema letoma smo se na dnevih varstvoslovja spopadali z izzivi zagotavljanja varnosti v sodobni družbi, lansko leto smo proučevali predvsem raznolikost subjektov, ki se srečujejo na polju varnosti in pogosto hkrati delujejo tako sinergično kot nasprotovavno, letos pa vprašanje varnosti poskušamo proučevati v okviru družbe tveganj ter realnih in subjektivno dojetih občutkov ogrožanj. Pri tem ne zapiramo vrat drugim, tudi relevantnim, debatam. Dnevi varstvoslovja so prostor, kjer tradicionalno gostujemo kineziološke študije, zvesti so udeleženci slovenske vojske in penologi. Kot rečeno: pisana družčina, ki se srečuje na polju zagotavljanja varnosti, svoboščin, nadzorovanja in proučevanja občutenja groženj.

V treh dneh konference bosta izvedeni dve delavnici, ena se bo ukvarjala z varovanjem kulturne dediščine, druga s spraševanjem o realnih ali mitskih dimenzijah družbe tveganj. Organiziranih bo kar nekaj okroglih miz: o reorganizaciji ogledov krajev kaznivih dejanj, o delu paznikov pri tretmaju zaprtih oseb, o terorizmu in obrambi pred orožji za množično uničevanje ter o informacijski varnosti in digitalni forenziki. Trije dnevi bodo komaj dovolj, da bodo avtorji predstavili 113 aktualnih prispevkov s področja varnostne dejavnosti v najširšem pomenu besede. Teme so raznolike; od upravljanja spolnega nadlegovanja na delovnem mestu, zadovoljstva policistov, odnosu med policisti in Romi, meji s Hrvaško, biometriji, terorizmu, o pomenu in načinu delovanja obveščevalnih služb, do etike pri kriminalističnem delu in nacionalnega programa preprečevanja kriminalitete. In še mnogo drugih, vsaj enako, če ne bolj zanimivih in pomembnih vsebin.

Na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru z dnevi varstvoslovja sledimo enemu izmed naših strateških ciljev: odpirati prostor razprave o varnostnih vprašanjih, to razpravo strokovno plemenititi, in na polju razprave ohranjati raznolikost. Verjamemo namreč, da so varnost, varno življenje, posameznikove svoboščine in osebne pravice preveč pomembne, da bi si jih lahko pripisal in prilastil katerikoli posameznik, katerakoli oblast ali nevladna organizacija. Gre za skupno dobro in zato tudi skupno odgovornost. Svoj kamenček v mozaik razprave dodajamo tudi z zgoščenko s polnimi besedili prispevkov na konferenci. S tem želimo tudi trajnejše vplivati na povečanje obsega znanj s področja varstvoslovja in sorodnih ved.

Na Fakulteti za varnostne vede smo prispevke enotno uredili, za jezikovno urejenost tekstov je odgovoren vsak avtor sam. Prav tako mnenja, zapisana v prispevkih, predstavljajo mnenja avtorjev in ne mnenja Fakultete za varnostne vede, niti nujno ne predstavljajo mnenj inštitucij, iz katerih avtorji prihajajo.

